

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"
галузі знань 07 Управління та адміністрування
Кваліфікація: магістр з підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ
РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ / В.І. Ладика /

(протокол № _____ від «28» березня 2022 р.)

Освітня програма входить в дію з 01.09 2022р.

Ректор _____ / В.І. Ладика /

(наказ № _____ від «01» 04 2022 р.)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

Проектна група у складі:

Голова проектної групи

к. е. н., доцент, економіки та підприємництва

ім. проф. І.М.Брюховецького

А.І. Сухоставець

Члени проектної групи

д.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва

ім. проф. І.М.Брюховецького

С.І.Терещенко

к. е. н., доцент кафедри економіки

та підприємництва ім. проф. І.М.Брюховецького

Н.М.Пилипенко

Розглянуто та схвалено на розширеному засіданні кафедри за участі студентського активу та стейкхолдерів протокол № 9 від 22 лютого 2022року

Начальник навчального відділу

Завідувач відділу якості, ліцензування

та акредитації, к.е.н., доцент

Н.В. Колодненко

І.Д. Скляр

Проректор з науково-педагогічної

та навчальної роботи, к.е.н., професор

В.М. Жмайлов

Схвалено на засіданні вченої ради факультету економіки і менеджменту від 25 березня 2022 р., протокол № 8

Голова вченої ради факультету економіки

та менеджменту к.е.н., професор

Н.І. Строченко

ПЕРЕДМОВА

Найголовнішим завданням сучасного бізнесу є пошук новітніх способів задоволення запитів ринку, забезпечення ефективного управління матеріальними і нематеріальними ресурсами, формування у працівників підприємницького типу мислення та активне впровадження в ділову практику інструментів стратегічного управління. Визначальну роль у вирішенні цього завдання належить підприємцям нової формації.

За освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ведеться підготовка фахівців високого професійного рівня, здатних реалізовувати підприємницькі здібності, використовувати новітні управлінські технології задля створення та розвитку власної справи та зростання її ринкової вартості, поширювати підприємницьку поведінку в бізнес-організаціях різних форматів.

Основні завдання програми: розкрити «секрети» про те, як підприємці можуть використовувати свої переваги, розвиваючи інноваційне мислення, застосовуючи сучасні управлінські технології, формуючи організаційні компетенції та динамічні здатності на підприємствах; сформувані у слухачів системне сприйняття та надати дієві інструменти комплексного вирішення проблем розвитку сучасного бізнесу; надати компетенції в сфері підготовки і обґрунтування стратегічних рішень та їх переведення на операційний рівень діяльності підприємства.

Фахова експертиза проведена зовнішніми стейкхолдерами:

Лободін В.М. - директор ТРЦ "Мануфактура", м. Суми

Клочко О.С. - директор ТОВ НВП "КАС -ІНВЕСТ", м. Суми

Дем'яненко А.В. - директор регіонального відділення "Юпітер - 9"
Агросервіс

Методична експертиза проведена внутрішніми стейкхолдерами:

Михайлов А.М. - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри "Менеджменту" Сумського НАУ

Гордієнко М. І. - кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри "Обліку та оподаткування" Сумського НАУ

Лищенко М. О. - доктор економічних наук, доцент, завідувач "Маркетингу та логістики" Сумського НАУ

1.Профіль освітньої програми
з «Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський національний аграрний університет, факультет економіки і менеджменту, кафедра економіки
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,4 роки 50 кредитів ЄКТС які спрямовані на виконання стандарту
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України, сертифікат: серія НД №1982126 до 01.07.20 27 року
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) за будь-яким напрямом (спеціальністю).
Мови викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 01.12.2022 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.snau.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету, спрямована на здобуття студентами поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь та економічного мислення і практичних навичок, необхідних для розв'язання завдань предметної області діяльності, що дасть їм змогу ефективно виконувати завдання практичного характеру відповідного рівня професійної діяльності, орієнтовані на дослідження й розв'язання спеціалізованих завдань та практичних проблем у сфері підприємництва, здійснювати аналітичні та наукові дослідження і прогнозувати розвиток економічної, ринкової, соціально-політичної та інших сфер суспільства, ефективно вести підприємницьку діяльність, а також співпрацювати зі стейкхолдерами	
3- Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	07"Управління та адміністрування" 076"Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<i>Повна вища освіта в галузі 07 "Управління та адміністрування" за спеціальністю 076"Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" з урахуванням сучасних вимог економіки, політики, світових тенденцій та загальноєвропейських цінностей орієнтує на актуальні спеціалізації, в рамках яких можлива подальша професійна</i>

	<i>та наукова кар'єра: підприємництво, торгівля та біржова діяльність.</i> Ключові слова: підприємництво, бізнес, торгівля, біржа, біржова діяльність	
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти вивчення:</i> діяльність суб'єктів господарювання підприємницьких, торговельних та/або біржових структур з виробництва та обігу товарів і послуг, яка здійснюється з метою забезпечення їх ефективного управління і розвитку.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> теоретико-методологічні, науково-методичні і прикладні засади підприємницької, торговельної та біржової діяльності, які забезпечують прийняття обґрунтованих професійних рішень.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> система інноваційних методів, професійних методик та технологій управління.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, прилади та обладнання (комп'ютерна техніка, пакети прикладних програм, програмні продукти тощо).</p>	
Академічні права випускників	Можливість продовжувати освіту на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та здобувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих.	
Особливості програми	Інтегрована підготовка, що поєднує чітку практичну спрямованість навчання на управління економікою одиниць інституційних секторів економіки України різних форм власності та організаційно-правових форм (господарське товариство, казенне підприємство, комунальне підприємство)	
4 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття другого (магістерського) ступеня вищої освіти		
Обсяг освітньої програми у ЄКТС	- освітньо-професійна програма 90 кредитів ЄКТС; - термін навчання – 1 рік 4 місяці	
5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
Придатність до працевлаштування	Назва і шифр професійної групи	Професійна назва роботи (посада)
	12. Керівники підприємств, установ та організацій	
	1231. Керівники адміністративних підрозділів	1231. Директор з комерційної діяльності 1231. Заступник начальника відділу 1231. Провідний спеціаліст 1231. Начальник лабораторії техніко-економічних досліджень
	13. Керівники малих підприємств без апарату управління	
	1312. Керівники малих підприємств без апарату управління в сільському господарстві	1312. Керівник представництва 1312. Керівник відділу асортименту та якості товарів у підприємствах торгівлі

		1312. Керівник підрозділів у складському господарстві 1312. Керівник підрозділів у комерційному обслуговуванні
24. Професіонали в галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності		
2413 Професіонали державної служби	2413.2 Професіонал з депозитарної діяльності 2413.2 Професіонал з торгівлі цінними паперами 2413.2 Професіонал з управління активами 2413.2	
2419	2419.1. Науковий співробітник-консультант (ефективність господарської діяльності, раціоналізація виробництва)	
2419	2419.2. Економіст зі збуту 2419.2. Консультант з ефективності підприємництва 2419.2 Фахівець з публічних закупівель 2419.2 Фахівець з ефективності підприємництва 2419.2 Фахівець із сертифікації 2419.2 Фахівець із стандартизації 2419.2 Фахівець із сертифікації, стандартизації та якості	
2433 - 2441 Професіонали в галузі економіки	2433.2 Аналітик консолідованої інформації 2441.2 Аналітик з комерційної діяльності 2441.2 Консультант з комерційних питань 2441.2 Аналітик з інвестицій 2441.2. Фахівець з методів розширення ринків збуту 2441.2 Фахівець з біржової торгівлі, брокер, дилер, аукціоніст	
Подальше навчання	Випускник має право на продовження навчання на наступному третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти, що відповідає 9 рівню НРК	
6 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	<p><i>Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання через електронне середовище навчального процесу Сумського національного аграрного університету на базі використання платформи Moodle, навчання на основі досліджень.</i></p> <p>Навчальний процес базується на використанні сучасних інтерактивних методів навчання, проблемних лекцій та лекцій-візуалізацій, кейс-методів, семінарів-дискусій, презентацій-</p>	

	обговорень, колоквиумів та диспутів. <i>Також передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, індивідуальні заняття, групова проектна робота</i>
Оцінювання	За освітньою програмою передбачено формативне (письмові та усні коментарі й настанови викладачів у процесі навчання, формування навичок самооцінювання, залучення студентів до оцінювання роботи один одного) та сумативне (письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів (письмові есе, презентації, тестування), захист звітів з практики, захист курсових робіт (проектів), прилюдний захист кваліфікаційної роботи магістра, оцінювання, що визначає рівень досягнення очікуваних програмних результатів навчання.
Державна атестація	Державна атестація – здійснюється у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи магістра	Кваліфікаційна робота з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого - самостійним оригінальним науковим дослідженням студента, у розробці якого зацікавлені підприємства, при цьому студент упорядковує за власним розсудом накопичені наукові факти та доводить їх наукову цінність або практичну значимість. Має бути оприлюднена в репозиторії закладу вищої освіти.
7 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1. Здатність захищати своє авторське право та суміжні права; розраховувати економічну вартість об'єктів інтелектуальної власності; патентувати винаходи, корисні моделі та промислові зразки; здійснювати захист своїх порушених прав. ФК2. Здатність формулювати особливості глобальної економіки; аналізувати ключові глобальні проблеми економічного розвитку за допомогою цивілізаційного виміру глобальних економічних процесів; розробляти стратегічні заходи для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей, міжгалузевих комплексів. ФК3. Здатність обґрунтовувати напрями пріоритетного інноваційного розвитку фірми з урахуванням потреб та особливостей національної економіки; збирати і систематизувати маркетингову інформацію для відбору цільових ринків, вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційної

продукції фірми; оцінювати стан, динаміку, ефективність використання інноваційного потенціалу підприємства та обґрунтовувати пріоритетні напрямки його нарощування.

ФК4. Здатність досліджувати динаміку зміни ринкової кон'юнктури й узагальнювати розвиток ситуацій.

ФК5. Здатність формулювати місію і стратегічні цілі підприємства; аналізувати зовнішні чинники впливу і діагностувати стан внутрішнього середовища підприємства; аналізувати стратегічні альтернативні варіанти розвитку підприємства і здійснювати вибір найбільш прийняттого з них.

ФК6. Здатність поставити завдання та організувати процедуру проведення визначення професійних (виробничих) ризиків, загроз на робочих місцях; здійснювати управління охороною праці (професійними ризиками) у межах своєї компетенції.

ФК7. Здатність оцінити обсяги робіт по проекту; організувати працю та раціонально розподілити роботи між виконавцями, сформувати проектну команду та ефективно управляти нею на всіх етапах життєвого циклу, щоб забезпечити успішне виконання ІТ-проекту

ФК8. Здатність ідентифікувати всі види конкурентних переваг, якими володіє підприємство, визначити ті, які мають бути досягнутими у майбутньому для поліпшення його конкурентоспроможності; використовувати чинники конкурентоспроможності для створення конкурентних переваг підприємства.

ФК9. Здатність виконувати розрахунки ключових параметрів діяльності підприємства і виявляти закономірності його розвитку; економічно обґрунтовувати доцільність управлінських рішень стратегічного й оперативного характеру; складати операційні й фінансові бюджети підприємства та оцінювати їх виконання.

ФК10. Здатність оцінювати стан матеріальної мотивації на підприємстві або в організації та проектувати заходи щодо її посилення; обґрунтовувати найбільш раціональні підходи до організації заробітної плати на підприємстві з урахуванням зарубіжного досвіду; оцінювати стан трудової і статусної мотивації праці, проектувати заходи щодо їх посилення.

ФК11. Здатність володіти методологією аналізу динамічних моделей економіки на рівновагу та нерівновагу, стійкість та нестійкість; проводити якісний аналіз соціально-економічних систем та аналіз моделей економічних змін.

ФК12. Здатність реалізовувати зміст аграрної політики, формувати мету та систему цілей аграрної політики держави, аналізувати наслідки використання окремих інструментів регулювання внутрішнього ринку продукції аграрного сектора та зовнішньої торгівлі, визначати рівень захисту аграрного сектору із використанням загальноприйнятої методології, оцінювати міжнародну конкурентоспроможність вітчизняного сільськогосподарського виробництва, визначати основні показники продовольчої безпеки держави та фактори, що на неї впливають, аналізувати ефективність окремих заходів бюджетно-податкової, кредитно-фінансової політики держави, обґрунтовувати пріоритети державної соціальної та екологічної

	<p>політики, досліджувати механізм реалізації аграрної політики та опрацьовувати пропозиції щодо її життєдіяльності, організувати систему контролю та моніторингу аграрної політики відповідно до обраної стратегії розвитку.</p> <p>ФК13. Вміти орієнтуватися в науковій, науково популярній та псевдонауковій літературі; використовувати критичне мислення у своїй професійній галузі; аргументувати власне наукове знання.</p> <p>ФК14. Здатність застосовувати новітні методи формування ефективної системи можливостей адекватних цілям, задачам, обраним стратегіям розвитку підприємства; формувати та використовувати потенціал у забезпеченні конкурентоспроможності фірми.</p> <p>ФК15. Здатність застосовувати здобуті знання у процесі маркетингового управління підприємством; організувати та здійснювати маркетингове дослідження; на основі аналізу ринкових можливостей фірми та її ресурсів вибрати цільовий ринок; визначати і формувати конкретну маркетингову стратегію фірми, розробляти відповідні програми маркетингу.</p> <p>ФК16. Здатність аналізувати сучасний стан торговельно-посередницької діяльності бірж; перелічити і охарактеризувати спеціальні органи структури управління біржею; пояснити зміст економічних відносин бірж з клієнтами; здійснювати оцінку професійних якостей членів біржі; впорядкувати послідовність операцій біржової торгівлі на українських біржах.</p> <p>ФК17. Здатність розробляти політику підприємства в галузі управління якістю; розробляти структуру і головні положення “Керівництва з якості”; вибирати необхідні стандарти ISO серії 9000 залежно від специфіки підприємства; розробляти головні елементи систем управління якістю за моделями стандартів ISO 9001; ISO 9002; ISO 9003</p> <p>ФК18. Вміння визначити джерела формування капіталу підприємства; провести розрахунок прибутку підприємства; провести розрахунок точки беззбитковості підприємства; провести розрахунок для формування статутного фонду підприємства; провести нарахування відсотків по позикових коштах; визначити найбільш оптимальне джерело залучення позикових коштів.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>ПРН 1. Знати найбільш передових концептуальних та методологічних знань в галузі науково-дослідної та / або професійної діяльності і на межі предметних галузей;</p>	
<p>ПРН 2. Знати концептуальні знання в управлінні інноваційними проектами різних сфер підприємницької діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення, зокрема в контексті дослідницької роботи.</p>	
<p>ПРН 3. Вміти володіти фундаментальними знаннями щодо економічних процесів та закономірностей функціонування та розвитку підприємства, організації торгівлі та біржової діяльності.</p>	
<p>ПРН 4. Уміти проводити науково-методологічні дослідження діяльності підприємства, аналіз та оцінку використання його потенціалу в досягненні цілей.</p>	
<p>ПРН 5. Вміти приймати управлінські рішення щодо формування інноваційно-інвестиційного портфеля підприємства.</p>	
<p>ПРН 6. Вміти володіти методологією прогнозування, розробки стратегії та розвитку власної справи у сферах виробництва та надання послуг;</p>	
<p>ПРН 7. Вміти володіти професійними навичками реалізації товарознавчо-комерційних</p>	

завдань щодо асортименту і якості товарів шляхом здійснення переважно діагностичних та евристичних задач діяльності.

ПРН 8. Вміти оцінювати якість основних груп послуг у ринкових умовах з урахуванням чинної законодавчої бази, створювати або вдосконалювати послуги з метою захисту інтересів споживачів.

ПРН 9. Вміти використовувати матеріальні і нематеріальні методи мотивації трудової діяльності на підприємстві.

ПРН 10. Вміти застосовувати, розробляти та удосконалювати методичний інструментарій і стандарти економічної роботи, вивчення і впровадження передового досвіду, проведення наукових досліджень з економіки підприємства, організації торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 11. Вміти демонструвати навички управління проектами.

ПРН 12. Вміти аналізувати чинне законодавство у сфері економічної діяльності, захищати інтереси та права суб'єкта господарювання

ПРН 13. Вміти конкретизувати цілі та принципи сталого розвитку та розробляти на їх основі програми економічного розвитку.

ПРН 14. Вміти здійснювати ефективне ділове спілкування, включаючи усну та письмову комунікацію українською мовою та іноземними мовами; управляти особистісним і професійним розвитком.

ПРН 15. Вміти помічати, виявляти і вирішувати етичні проблеми, ґрунтуючись на принципах корпоративної соціальної відповідальності.

ПРН 16. Уміти використовувати різні механізми залучення капіталу для розвитку підприємства..

ПРН 16. Уміти консультувати працівників підприємства з питань торговельно-збутової, комунікаційної та цінової політики

9 – Форми атестації здобувачів другого (магістерського) ступеня вищої освіти

Кадрове забезпечення	Реалізацію освітньо-професійної програми з "Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності"здійснюють висококваліфіковані спеціалісти зі стажем роботи не менше 10 років. Усі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми з "Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності", є штатними співробітниками Сумського національного аграрного університету. Всі науково-педагогічні працівники мають науковий ступінь та/або вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності. Для підвищення практичної спрямованості навчального процесу до проведення лекційних занять залучаються провідні фахівці-практики та закордонні фахівці.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам. Для реалізації освітньо-професійної програми на факультеті економіки і менеджменту є спеціалізовані навчально-тренінгові та комп'ютерні лабораторії, обладнані необхідним устаткуванням та програмним забезпеченням (програмний комплекс Diamond FMS, 1С: Управління сільськогосподарським підприємством, доступ до 1С: ІТС Україна, 1С:Підприємство 8.2, Мастер Тест).

9 – Академічна мобільність

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена в репозиторії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

12 Перелік нормативних документів

- Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
- Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
- Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];
- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>].

Інші рекомендовані джерела

- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];
- International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];
- ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>];
- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254, схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.);
- Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];

- Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];
- Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];
- Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf];
- EQF-LLL – European Qualifications Framework for Life long Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];
- QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
- TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].

Джерела внутрішнього користування

- Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті, затверджене Рішенням вченої ради Сумського національного аграрного університету від 30.02.2015 р. URL: https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Положення_2015_Організація-освітнього-процесу.pdf
- Концепція освітньої діяльності Сумського національного аграрного університету, схвалена Вченою радою університету 27 серпня 2015 року. URL: <https://drive.google.com/file/d/1MBO0pEuPCM2M20CWCsa0G3wkWrWRGcas/view>
- Кодекс академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету, схвалений Вченою радою університету від 26.12.2017р. URL: http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ, схвалене Вченою радою СНАУ 26.12.2017р. URL: http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_plagiat.pdf
- Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті, схвалене Вченою радою СНАУ 15.10.2019р. URL: https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/ПОЛОЖЕННЯ_УНІКАЛЬНІСТЬ_СНАУ.pdf

ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова
ОС «Магістр»

2.1. Перелік компонентів освітньо-професійної програм

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумково го контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	ГП 1 Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності	5	іспит
ОК 2	ГП 2 Конфліктологія та психологія управління	5	залік
ОК 3	ГП 3 Соціальна відповідальність	5	іспит
ОК 4	ГП 4 Ділова іноземна мова	5	залік
ОК 5	ПНП 1 Маркетинговий менеджмент	5	іспит
ОК 6	ПНП 2 Аграрне підприємництво	5	іспит
ОК 7	ПНП 3 Конкурентоспроможність підприємства	5	іспит
ОК 8	ПНП 4 Економічний аналіз і прогнозування	5	іспит
ОК 9	ПНП 5 Управління проектами	5	іспит
ОК10	ПНП6 Стратегічне управління підприємством	5	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		50	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1</i>			
ВБ 1.1	ВЗПУ 1 Дисципліна гуманітарного змісту вибіркових загальноуніверситетських	5	залік
ВБ 1.2	ВЗПС 1 Інформаційні системи та технології прикладного наукового дослідження	5	залік
ВБ 1.3	ВЗПС Інтелектуальна власність	5	залік
<i>Вибірковий блок 2</i>			
ВБ 2.1	ВФП 1Маркетингова товарна політика	5	залік
ВБ 2.2	ВФП 2 Аграрна політика	5	залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:		25	
Фахове стажування та переддипломна практика		5	
Кваліфікаційна робота		10	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

Таблиця 1

**Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей
дескрипторам НРК (за 7-м рівнем, магістерським)**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН2		К2	
ЗК2	ЗН1	УМ1		
ЗК3			К1	АВ3
ЗК4			К2	
ЗК5	ЗН2	УМ1		
ЗК6			К1	АВ1
ЗК7				АВ2
ЗК8		УМ1	К1	
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	ЗН2	УМ1		
СК2			К2	
СК3		УМ1		
СК4	ЗН2		К2	
СК5	ЗН1	УМ1		
СК6		УМ1		
СК7			К1	АВ1
СК8				АВ1
СК9	ЗН1			
СК10		УМ1		АВ1
СК11				АВ1
СК12		УМ1		
СК13		УМ1		АВ1
СК14		УМ1	К1	
СК15		УМ1		

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 1.4.	ВБ 2.1	ВБ 2.2
ІК	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК1				•		•			•			•				
ЗК2		•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
ЗК3	•	•	•	•		•	•		•		•		•		•	•
ЗК4			•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
ЗК5			•	•		•	•	•	•			•	•		•	•
ЗК6		•	•				•		•						•	•
ЗК7										•						
ЗК8	•		•							•						
ЗК9									•	•					•	
ЗК10						•				•						
ЗК11			•			•				•				•		•
ЗК12	•		•			•			•	•				•	•	•
ФК1	•															•
ФК2		•		•			•									•
ФК3	•	•	•	•		•		•		•				•	•	•
ФК4		•		•			•	•	•	•		•				•
ФК5				•		•	•	•					•	•	•	•
ФК6											•					•
ФК7						•			•	•	•					•
ФК8						•	•	•	•			•		•		•
ФК9		•	•	•		•	•	•		•			•	•		•
ФК10					•	•	•		•		•					•
ФК11										•			•		•	
ФК12									•			•			•	
ФК13													•			
ФК14	•	•	•	•		•	•	•						•	•	•
ФК15																•
ФК16							•			•		•			•	•
ФК17						•						•			•	•
ФК18			•			•	•	•				•		•		•

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК10	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 1.4	ВБ 2.1	ВБ 2.2
ПРН1	•															
ПРН2		•														
ПРН3			•													
ПРН4			•				•	•						•		•
ПРН5					•											
ПРН6				•			•			•						•
ПРН7							•									
ПРН8			•	•		•	•	•				•			•	
ПРН9							•		•							
ПРН10			•	•			•	•		•				•		•
ПРН11				•			•									•
ПРН12	•							•								
ПРН13							•									
ПРН14											•					
ПРН15									•		•					
ПРН16				•				•						•		•